

Vijesti

www.vijesti.me

eServisi

Završi SVE elektronski

- ▶ **Prijava poreza i finansijskih izvještaja: Ne čekamo u redovima i prijatnije je i nama i klijentu**
- ▶ **Kako do dokumenata putem eUprave**
- ▶ **Kako da zakažeš pregled i naručiš recept**
- ▶ **Jesu li stariji spremni za korišćenje servisa online**

Više nego ikad pokazalo se koliki je značaj digitalizacije i novih tehnologija. Ova nova situacija nametnula je potrebu da građani mijenjaju usvojene obrasce ponašanja i da umjesto odlaska na šalter svoja prava pred javnom upravom ostvaruju elektronski. Isti zadatak je i pred javnom upravom. Naši službenici, takođe, moraju da mijenjaju navike i da prelaze na digitalne platforme u komunikaciji sa građanima.

Nedavno smo radili istraživanja koja su pokazala da od deset građana njih šest preferira odlazak na šalter i direktni kontakt sa upravom. Ovih dana se pokazalo da možemo i bez šaltera brže, lakše i bolje da komuniciramo. Da naš tradicionalni način komunikacije licem u lice možemo da zamijenimo elektronskim podnescima, prijavama i uslugama.

Zato nam je bilo važno, da i u ovom momentu, kada se čitav svijet bori sa pandemijom korona virusa, kada se u Crnoj Gori povećava broj zaraženih, naši građani i građanke ostanu doma, mijenjaju tradicionale obrasce ponašanja i da sa državom komuniciraju elektronski putem portala eUprave, ali i portala drugih organa. Ništa nije preće od zdravlja! Puno je usluga koje se mogu ostvariti od kuće, a sve potrebe prema javnoj upravi mogu komunicirati mailom i telefonom.

Podsjetiću da Potal www.euprava.me postoji od 2011. godine i na njemu postoji preko 580 usluga u nadležnosti 51 institucije, te korisnih informacija za građane i privredu.

Cilj eUprave je da građani i pravna lica mogu na jednom mjestu, bez odlaska na šalter, kod kuće ili iz kancelarije, dobjiju informacije, podnesu zahtjev različim institucijama, ostvaruju komunikaciju sa predstavnicima državne uprave ili ostvariti neko pravo iz domena usluga koje oni pružaju.

Građani, između ostalog, mogu putem portala eUprave podnijeti zahtjev za dostavljanje podataka iz kaznene evidencije, te podataka iz prekršajne evidencije za pravna i za fizička lica, podnijeti prijavu za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima. Mogu dobiti brojne informacije o administrativnim procedurama u oblasti zdravstvenog sistema, da prijave nelegalan sadržaj ili incident na internetu, ostvariti slobodan pristup informacijama...

Istraživačima i naučnim radnicima u Crnoj Gori data je mogućnost da preko portala eUprave podnesu zahtjeve za sufinansiranje različitih istraživanja koje organizuje Ministarstvo nauke.

Jedna od usluga sa kojom smo imali zapažen uspjeh prethodnih godina

Možemo bez šaltera, ništa nije preće od zdravlja

„Nova lična karta omogućiće da se putem digitalnom certifikata građani identifikuju kao i da istovremeno mogu potpisati svoja dokumenta, bez svojeručnog potpisa“

je apliciranje za "Program stručnog osposobljavanja", te usluga prijave za studentske kredite. Pokazalo se da kada građane usmjerimo samo na ovaj vid pružanja usluge, ta usluga funkcioniše.

Naravno, portal eUprave je potrebno u narednom periodu unaprjeđivati i nadograđivati, te zamijeniti novim, što nam je i plan u 2020. godini.

Takođe građani mogu da koristiti elektronske usluge drugih institucija, prije svega, Ministarstva zdravlja, Ministarstva unutrašnjih poslova, Porečke uprave, Uprave carina, Uprave za nekretnine, Ministarstva prosvjete...

Postoji još mnogo prostora za uspostavljanje novih elektronskih servisa. I na tome ćemo svakako raditi. Cilj nam je da dobijemo što više elektronskih servisa koji olakašavaju život građanima, da bez odlaska na više šaltera mogu završili neki jednostavan posao.

U MJU svakodnevno preduzimamo brojne aktivnosti da javna uprava bude dostupna svakom građaninu kroz razvoj eUprave.

U saradnji sa MUP-om, pokrenuli smo i aktivnosti koje će omogućiti da svi građani Crne Gore raspolažu materijalnim sredstvom za dokazivanje pravnog identiteta elektronskim putem, tzv. NID. Nova lična karta omogućice da se putem digitalnom certifikata građani identifikuju kao i da istovremeno mogu potpisati svoja dokumenta, bez svojeručnog potpisa. Smatram da je ovo osnovni preduslov koji će u praktičnom smislu omogućiti dalji razvoj digitalnog društva i razvoja elektronskih usluga, bez obzira da li se radi o uslugama javne uprave ili privrede.

Ove godine pokrenuli smo razvoj eServisa koji će svim organima državne uprave omogućiti kreiranje u potpunosti zaokruženih eUsluga. Prije svega, radi se o jedinstvenim sistemima za naplatu administrativnih taksi i e-identifikaciju korisnika. Na taj način omogućice se elektronsko plaćanje administrativnih taksi, pa će građani pored e-identifikacije, prilaganja i digitalnog potpisivanja dokumentata i zahtjeva, moći platiti takse na jednom elektronskom mjestu.

Započeli smo razmjenu podataka između organa državne uprave putem jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, pa neće biti potrebe da građani i privreda donose potvrde i dokumenta koje izdaju drugi organi državne uprave jer će se podaci razmjenjivati po službenoj dužnosti.

Predstoji nam dosta posla, izazova je puno. Zdravlje na prvom mjestu. Sve ćemo stići. zajedno, solidarno i udruženi. Još bolji i pametniji. A sada je jedino važno, da ostanemo doma i ostanemo zdravi!

Šta je portal eUprava i zašto je važan?

Portal elektronske uprave (eUprava, www.euprava.me) pruža elektronske usluge (eUsluge) i informacije za građane i privrednu i na nekin način predstavlja elektronski šalter. Za razliku od "obične", putem eUprave građani mogu da pristupe informacijama i dobiju uslugu bilo kada i sa bilo kog mesta, 24 sata, sedam dana u nedjelji, tokom vikenda i praznicima.

Praktično je na taj način zamijenjen dolazak na šalter, a građanima i privredni moguće da poslove sa državom obavljaju na lakši, brži i jednostavniji način.

Informacije i usluge na portalu grupisane su prema oblastima i prate sve značajnije oblasti života građana, pravnih lica i organa uprave. Oblasti su tako podijeljene na zdravlje, obrazovanje, izdavanje dokumenata, poslovanje, pri-

stup registrima, edukacija...

KO MOŽE BITI KORISNIK USLUGA PORTALA EUPRAVE?

Anonimni korisnici - korisnici koji pristupaju portalu anonimno, bez prethodne registracije. Ovi korisnici pristupaju portalu kao bilo kom web sajtu i koriste ga na tom nivou.

*Sve informacije o uslugama
dostupnim na portalu eUprave*

www.euprava.me

*i o drugim elektronskim uslugama
državnih organa, možete dobiti putem
info linije: 020/237 218
ili e-maila: euprava@mju.gov.me
u periodu od 7h do 15h*

584

usluge trenutno su dostupne na portalu eUprave. Ponuđene usluge u nadležnosti su 51 institucije, od čega je 179 elektronskih, a 405 informativnih usluga

prave an

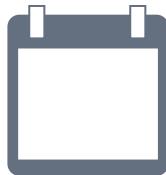
Korisnici registrovani mailom - korisnici koji pristupaju portalu registrujući se e-mail adresom bez upotrebe kvalifikovanih i važećih sertifikata.

Registrovani korisnici - korisnici koji se na portal prijavljaju pomoću kvalifikovanih i važećih elektronskih sertifikata. To mogu biti građani, pravna lica i zaposleni u javnoj upravi koji koriste usluge portala.

KAKO SE REGISTROVATI NA PORTALU EUPRAVE?

Svi korisnici koji žele da ostvare elektronsku uslugu, moraju se prethodno registrovati na portalu eUprave. Na naslovnoj stranici internet portala www.euprava.me, svi korisnici na veoma jednostavan i lak način pokreću proceduru registracije profila u dijelu

“Moja prijava”. Klikom na “Moja prijava” korisnik ima opciju odabira registracije profila putem opcije “Ako nemate nalog, molimo Vas da se registrujete”. Nakon popunjavanja registracione forme, korisnik će na svoju e-mail adresu dobiti mail sa aktivacionim linkom putem kojeg aktivira svoj nalog na portalu eUprave.

eZakazivanje

Zakazivanje posjeta kod izabranih doktora u domovima zdravlja

eRecept

Omogućava uvid u propisane i realizovane recepte

eNalaz

Omogućava uvid u nalaze laboratorije

Servisi portala eZdravlje

eOsiguranje

Uvid u status zdravstvenog osiguranja

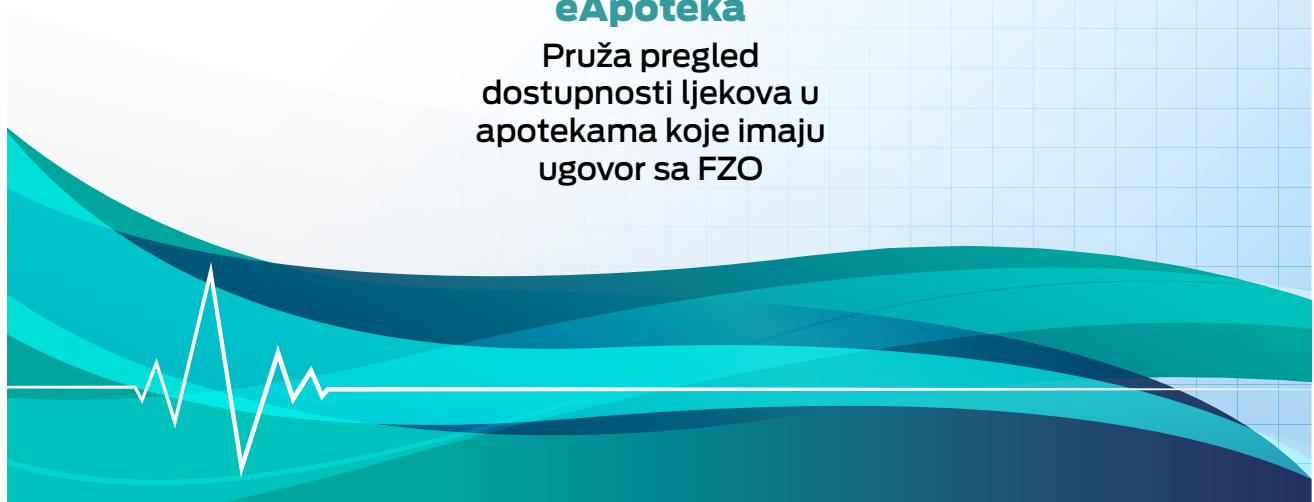
eApoteka

Pruža pregled dostupnosti ljekova u apotekama koje imaju ugovor sa FZO

- 1
- 2
- 3

eNaručivanje

Elektronsko naručivanje terapije za hronična oboljenja, doznaka i potvrda

eZdravlje: Sačuvajte i sebe i ljekare

Namjera Fonda za zdravstveno osiguranje u svim prethodnim aktivnostima koje se odnose na informacione tehnologije jeste što više učiniti dostupnim zdravstveni sistem osiguranicima u cilju lakšeg i bržeg obezbjeđivanja ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu i druga prava iz zdravstvenog osiguranja osiguranika, poručio je **Sead Ćirgić**, direktor Fonda za zdravstveno osiguranje.

“Svi do sada realizovani projekti smatram da su povećali dostupnost našim osiguranicima sistemu zdravstvene zaštite, a ujedno i olakšali rad ljekarima i medicinskim strama, što nam je takođe cilj.

Danas kada se borimo protiv širenja virusa Covid 19 i apelujemo na naše osiguranike da ostanu doma kako bi zaštitili sebe i ljekare možemo vidjeti da su prepoznali značaj brojnih eServisa koji im omogućavaju da od kuće pristupe sistemu zdravstvene zaštite, i da ih u velikoj mjeri koriste, što je i dovelo do drastično manjih gužvi u domovima zdravlja”, kazao je on.

Podsjeća da je Fond za zdravstveno osiguranje nedavno obezbijedio osiguranicima mogućnost da od kuće dobiju PIN kod, što je uslov pristupa portalu eZdravlje i svim eServisima.

Ćirgić je kazao da je za samo jedan dan preko 5.000 građana iskoristilo tu mogućnost.

“Posebno sada u ovakvim okolnostima prepoznaće se značaj razvoja informacionih tehnologija i donijetih odluka kao što su ukidanje štampane verzije recepta, ukidanje ovjere zdravstvenih knjižica na šalterima Fonda... kada insistiramo da se izbjegava svaki vid gužve i na održavanju socijalne distance u cilju zaštite osiguranika i zdravstvenih radnika.

Apelujem da osiguranici Fonda u što većoj mjeri koriste eServise i na taj način smanje rizik infekcije po sebe i druge”, poručio je Ćirgić.

Ćirgić - Foto: Boris Pejović

eZdravlje: Na klik do izabranog ljekara

Servis eZdravlje osiguranim licima omogućava da putem interneta ostvare set usluga iz oblasti zdravstva. Moguće je zakazati pregled kod izabranog doktora opšte prakse i ginekologa. Putem platforme može se zakazati i termin za dobijanje terapija za hronične bolesnike, doznaka za bolovanje...

Servis sadrži i prikaz laboratorijskih nalaza, propisanu terapiju, te daje uvid u apoteke u kojima je terapija dostupna.

Portalu se može pristupiti putem veb sajta www.ezdravlje.me ili mobilne aplikacije eZdravlje.me. Aplikacija je dostupna i za Android i za iOS operativni sistem.

Za korišćenje je neophodan broj zdravstvene knjižice i PIN kod. PIN se dobija kod izabranog doktora, u filijalama Fonda zdravstva ili na stranici servisa.

Nakon prijave na portal, korisnik može da izabere neku od ponuđenih usluga.

eZakazivanje - servis za online zakazivanje posjeta kod izabranih doktora u domovima zdravlja;

eRecept - elektronski servis koji omogućava pacijentima uvid u propisane i realizovane recepte;

eNalaz - elektronski servis koji omogućava pacijentima uvid u rezultate biohemiskih laboratorijskih analiza i njihovu štampu direktno sa portala;

eApoteka - elektronski servis namijenjen građanima (pacijentima), razvijen u cilju pružanja informacija o dostupnosti ljekova u svim apotekama na teritoriji Crne Gore, državnim i privatnim apotekama, koje imaju ugovor sa Fondom;

eOsiguranje - elektronski servis koji omogućava građanima (osiguranicima) uvid u status njihovog zdravstvenog osiguranja, kao osnov za ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja, u zdravstvenim ustanovama u Crnoj Gori, a na teret sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje;

eNarucivanje - pacijentima je omogućeno elektronsko naručivanje terapije za hronična oboljenja, naručivanje doznaka i potvrda (opravdanje izostanka iz vrtića, dokazivanje sposobnosti za nastavu fizičkog vaspitanja), bez posjete izabranom doktoru.

PIN

kod za eZdravlje možete dobiti kod izabranog doktora, u filijalama Fonda zdravstva ili na internet stranici servisa

Crna Gora
Ministarstvo javne uprave

Pratite zvanične preporuke i
online putem preuzmite PIN
za korišćenje usluge eZdravlja.

#CORONAINFOCG

#OstaniDoma
#StayAtHome

POČETNA ESERV

Elektronski servisi u zdravstvenom sistemu Crne Gore.

O portalu eZdravlje

ZAHTEV ZA DOD

Portal eZdravlje omogućava korišćenje i pruža informacije o elektronskim servisima u zdravstvenom sistemu Crne Gore.

Pristup portalu je moguć putem web adrese (www.ezdravlje.me) ili odgovarajuće mobilne aplikacije (eZdravlje.me). Prijavlja se obavijša (izabranim brojem zdravstvene knjižice (desetocifreni broj koji je upisan na prednjoj strani zdravstvene knjižice) i PIN kodom. Da biste pristupili elektronskim servisima, neophodno je da se obratite svom izabranom doktoru ili nadležnoj područnoj jedinici/filiali Fonda ili uputite zahtjev elektronskim putem na našem portalu, kako biste dobili odgovarajući PIN kod. Uz izpisnik (PIN), svaki osiguranik dobija osnovne informacije o načinu pristupa Portalu.

Početna stranica servisa eZdravlje

Dobija

Oc. 10.01.
dobiranje
područni

Naruci

Vrsta naručivanja: e-Naručivanje Potvrde

Iznaciči mesto naručenja

Naruci:

Pon	Utor	Sri	Cet	Pet	Sob	Ned	
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
27	28	29	30	31			

Sejera u toku: 07:00-13:00 Tačketo: 07:00-13:30

Zauzet: 14:00-20:30 Uzakto: 14:30-20:30 Zauzet: 14:00-20:30 14:30-20:30

Obavještenje: 07:30-13:30 07:30-13:30

Oznaka: Neke vrste usluge raspolažu poslovne vrijeme za raspoređivanje i učešće u sejama za izvođenje.

U postupku
Naručivanja,
izaberite datum i
termin

Poručite terapiju bez odlaska u dom zdravlja

Portal eZdravlje omogućava osiguranicima Fonda, koji su registrovani kod izabranih doktora, da bez odlaska u dom zdravlja naruče terapiju, dozname ili neku od potvrda, kao što su potvrde koje izdaje izabrani doktor za djecu - opravdanje izostanka iz vrtića i dokazivanje sposobnosti za nastavu fizičkog vaspitanja.

Nakon prijave na stranicu, korisnik bira kategoriju Naručivanje i u okviru nje - koju uslugu želi (vrsta naručivanja).

Nakon toga, na kalendaru bira datum, a potom i termin.

Sistem će poslati poruku sa obavještenjem da ćete putem SMS poruke biti informisani kad vaš zahtjev bude realizovan.

Kad vaš ljekar napiše recept, to će biti vidljivo u kategoriji Recepti, pa nakon toga terapiju možete podići u apoteci.

Usluga Naručivanje omogućava da na isti način naručite i izvještaj za obračun naknade zarade (doznačka) za vrijeme privremene bolovanja. U pitanju su isključivo bolovanja koja odobravaju prvostepene ljekarske komisije Fonda.

Na isti način, možete naručiti i potvrde koje izdaju izabrani doktori.

Datum: 26.03.2020 | Termin: 31.03.2020

Naruci:

Pon	Utor	Sri	Cet	Pet	Sob	Ned	
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	
23	24	25	26	27	28	29	
27	28	29	30	31			

Smjena u toku: 14:00-20:30 Tačketo: 14:30-20:30 Zauzet: 14:30-20:30 14:00-20:30 14:30-20:30

Obavještenje: 07:30-13:30 07:30-13:30

Obavještenje sistema nakon što korisnik zakaže kad želi da dobije recept ili potvrdu

E-naručivanj rođenih i uvjere

Portal dokumenta.me elektronska je usluga Ministarstva unutrašnjih poslova dostupna već 10 godina. Putem te internet stranice, građani popunjavanjem jednostavne forme, mogu da podnesu i proslijede obrazac zahtjeva za izdavanje izvoda iz registra rođenih, uvjerenja iz registra crnogorskih državljanata i uvjerenja iz registra prebivališta.

Formular koji se popunjava ne razlikuje se od nekog papirnog obrasca - samo pratite koji se podaci od vas traže i potom ih unesite u za to predviđena

„ Za izdavanje identifikacionih dokumenata - lične karte i pasoša, nije potrebno pribavljanje izvoda iz registra rođenih i uvjerenja o crnogorskom državljanstvu. Informacije o postupku i neophodnim dokazima za izdavanje lične karte i pasoša možete naći na portalu eUprava, u dijelu Lična dokumenta.

polja. U pitanju su uobičajeni podaci koji su zahtijevani i kada zahtjev za izdavanje izvoda, uvjerenja o državljanstvu ili prebivalištu predajete na šalteru MUP-a.

Zahtjev se može podnijeti za sebe ili za maloljetnu djecu. Iznos administrativnih taksi za izdavanje obrazaca isti je kao kod izdavanja dokumenata na šalterima.

Na formularu birate koju vrstu

„ Uz naziv svakog polja za unos stoji zvjezdica. Ona označava da je unos tog podatka obavezan - ako neki od podataka preskočite, servis neće do kraja završiti vašu narudžbu. Zvjezdica je uobičajena oznaka koja se koristi na svim elektronskim servisima na kojima popunjavate neki obrazac uz polja čiji je unos obavezan.

Zahtjev za izdavanje izvoda iz registra rođenih, državljanstvu i uvjerenja o prebivalištu

☒ Vrsta dokumenta: ☒ Registar rođenih: ☒ Registar CG državljanata:
--

<p>Registar prebivališta: Svrha:*</p> <p>xxxxxx</p> <p>Kaćić Ime: * Damira</p> <p>Država rođenja: * CRNA GORA</p> <p>Grad opština rođenja: * PODGORICA</p> <p>Prezime oca: *</p>	<p>-- Izabran -- Izabran školovan zaposlen penzija oslobađa ostvaruju invalid sklapa dobija regulisan regulisan regulisan ostvaruju Rješava</p>
--	---

e izvoda iz knjige enja o državljanstvu

enih, uvjerenja o crnogorskom

erite svrhu zahtjevanog dokumenta -- ▼
erite svrhu zahtjevanog dokumenta --
ranje ili studiranje
lenje i pravo iz radnog odnosa
sko, socijalno ili zdravstveno osiguranje
ađanje od poreza
ivanje humanitarnog prava
ska zaštita
anje braka
ne vize
sanje putne isprave u zemlji boravka
sanje državljanstva
sanje parking mesta
ivanje birackog prava
avanje stambenog pitanja

Broj kopija: * 1 ▼

dostave
lteru MUP-a u opštini
IU DOSTAVE ▼

Polje adresa dostave je obavezno u slučaju da se izvodi
dostavljaju poštom

Adresa
dostave: *

Ako se zahtjev odnosi na maloljetno lice morate dopuniti

obrasca želite da poručite. Moguće je izabrati više obrazaca odjednom. Sa padajuće liste birate svrhu zahtjevanog dokumenta - sistem omogućava izbor samo jedne opcije. Sa liste označite da li vam zahtijevani obrasci trebaju zbog zaposlenja i prava iz radnog odnosa, zbog školovanja, sklapanja braka, invalidske zaštite...

Dalje unosite lične podatke kao što je matični broj, ime, prezime, ime i prezime roditelja, državu i grad rođenja...

Ako zahtjev podnosite za dobijanje dokumenata za maloljetno lice, popunjavate dodatne podatke o podnosiocu. Navešćete i adresu na koju želite da vam dokumenta budu dostavljena.

Uočite da uz naziv svakog polja za unos stoji zvjezdica. Ona označava da je unos tog podatka obavezan - ako neki od podataka preskočite, servis neće do kraja završiti vašu narudžbu. Zvjezdica je uobičajena oznaka koja se koristi na svim elektronskim servisima na kojima popunjavate neki obrazac uz polja čiji je unos obavezan.

Na kraju obavezno unesite i kod sa slike. Taj kod je nasumičan red slova i/ili brojeva. Samo ga prepišite u za to predviđeno polje.

Na portalu dokumenta.me stoji i cjenovnik, ali i informacije o tome za koju svrhu ne plaćate taksu - administrativna taksa ne naplaćuje se za školovanja ili studiranja, zaposlenja i prava iz radnog odnosa, penzijskog, socijalnog ili zdravstvenog osiguranja, oslobođanja od poreza, ostvarivanja humanitarnih prava, invalidske zaštite.

Poručene isprave dostavljaju se na kućnu adresu kao vrednosna pošiljka, što podrazumijeva i plaćanje troškova poštarine po prijemu. Cijenu dostave formira firma koja vrši isporuku.

Isporuka traženih isprava vrši se za Podgoricu po sistemu danas za sjutra, a za ostale gradove u roku do četiri radna dana, uz potpis podnosioca zahtjeva i stavljanja na uvid identifikacionog dokumenta prilikom preuzimanja.

Među veoma traženim uslugama na portalu eUprava, me je usluga za dobijanje podataka iz kaznene i prekršajne evidencije. U pitanju je servis Ministarstva pravde i usluga je dostupna i za građane i za pravna lica.

Putem portala, moguće je podnijeti zahtjev za dostavljanje podataka iz kaznene evidencije za fizička lica, zahtjev za dostavljanje podataka iz prekršajne evidencije za fizička lica, kao i zahtjev za dostavljanje podataka iz kaznene evidencije za pravna lica.

Zahtjev se podnosi elektronskim putem, ali je dolazak potreban za preuzimanje rješenja.

Ministarstvo pravde omogućava podnošenje zahtjeva i za korisnike iz zemalja bivše SFRJ putem interneta, a zvanični odgovor šalje se poštom na adresu van Crne Gore koju je korisnik prijavio.

“Podnošenje zahtjeva za uvjerenja iz kaznene i prekršajne evidencije od fizičkih i pravnih lica putem eUprave ima prvenstveno za cilj da se uštedi i vrijeme i novac u smislu putnih troškova dolaska na šalter za podnošenje zahtjeva. Svakako ovaj pristup je ekonomičniji i za podnosioca, a i za nas u Direktoratu za izvršenje krivičnih sankcija u smislu jednostavnije obrade zahtjeva koji su podnijeti putem e-uprave. Nadamo se da će u narednom periodu broj podnijetih zahtjeva biti značajno veći i biti pravilo u našem radu s obzirom na njegovu funkcionalnost i pouzdanost u pogledu informaciono-tehničke bezbjednosti da se zahtjev podnio sa sigurne elektronske adrese”, kazala je **Nataša Radonjić**, generalna direktorica Direktorata za izvršenje krivičnih sankcija.

Koliko uslugu koriste fizička lica najbolje govore brojevi - u toku 2017. godine, podnjeta su 52 zahtjeva za podatke iz kaznene evidencije, godinu kasnije 218, dok je u 2019. iste podatke tražilo 559 građana. Za tri godine, broj upita povećan je 10 puta.

Od početka 2020. podnjeto je 126 zahtjeva.

Ukupan broj zahtjeva za dostavljanje podataka iz prekršajne evidencije za fizička i kaznene za pravna lica daleko je manji. Za protekle tri godine, podnjeta su 54 zahtjeva za podatke iz prekršajne, te osam za podatke iz kaznene evidencije za fizička, odnosno pravna lica.

Nataša Radonjić - Foto: Boris Pejović

„Zahtjev mogu podnijeti i korisnici iz zemalja bivše SFRJ putem interneta, a zvanični odgovor šalje se poštom na adresu van Crne Gore koju je korisnik prijavio

„Podnošenje zahtjeva za uvjerenja iz kaznene i prekršajne evidencije putem eUprave ima prvenstveno za cilj da se uštedi i vrijeme i novac u smislu putnih troškova dolaska na šalter za podnošenje zahtjeva. Pristup je ekonomičniji i za podnosioca, a i za nas u Direktoratu, kazala je Radonjić

Od kuće zatražite podatke o kaznama i prekršajima

Kako do podataka iz kaznene evidencije

REGISTRUJTE SE EUPRAVA.ME

Da biste podnijeli bilo koji od zahtjeva za dostavljanje podataka iz kaznene evidencije, potrebno je da se registrirate preko portala www.eUprava.me.

PRIJAVITE SE NA EUPRAVA.ME

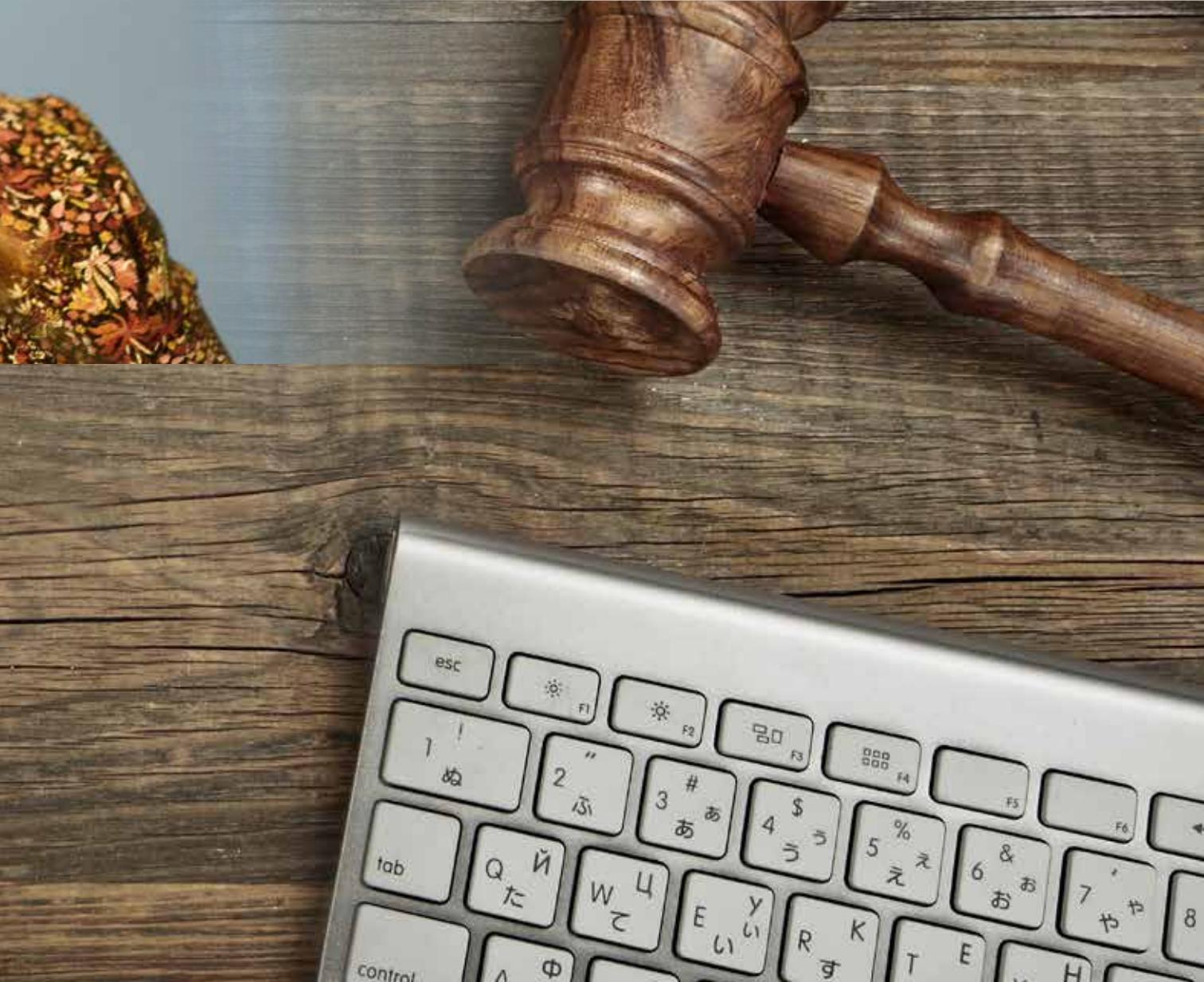
Nakon uspješne registracije na portalu eUprava, prijavljujete se sa svojim e-mailom i lozinkom, nakon čega možete da pokrenete elektronsko podnošenje zahtjeva.

POPUNITE OBRAZAC I PRILOŽITE DOKAZ O UPLATI

Aplikacija potom nudi da popunite obrazac sa obaveznim poljima - ime, prezime, adresa, datum rođenja... nakon čega morate da priložite dokaz o uplati administrativne takse i skeniranu ličnu kartu ili pasoš.

Administrativna taksa iznosi 3 eura

ŽIRO RAČUN: 832-3161233-91

Portal za nastavnike: Baza znanja i ideja

Vodenje i nadzor obrazovnog procesa od predškolskog obrazovanja, pa do univerziteta kompleksan je i obiman posao. Jedan od resursa koji je kreiran za bolje funkcijanje obrazovnog sistema je portal za nastavnike (www.skolskiportal.edu.me).

Portal je osmišljen kako bi unaprijedio korišćenje ICT-a i približio informacijski svijet i njegove mogućnosti nastavnom kadru i drugim subjektima u obrazovanju, što bi podiglo nivo informatičkog znanja.

Portal omogućava nastavnicima objavljivanje radova i svojih predavanja. Takođe, njegova svrha je da omogući razmjenu ideja, znanja i iskustava među nastavnicima, podstakne nastavni kadar na rad s Internetom, upoznavanje sa novim tehnologijama i sticanje novih znanja i iskustava, kao i podsticanje novih oblika stvaralaštva nastavnika u raznim područjima obrazovanja. Na školskom portalu omogućena je laka pretraga i preuzimanje (download) didaktičkog softvera, kao i lista korisnih linkova.

Na portalu se nalaze: vijesti, dokument centar, forum, linkovi, stranica posvećena školskoj mreži, kategorija o bezbjednosti djece na internetu, stranice o inkluzivnom i predškolskom obrazovanju, kao i stranice sa besplatnim alatima primjenjivim u obrazovne ustanove...

U dokument centru nalaze se didaktički softveri za razne predmete, opšti dokumenti, priručnici i propisi (zakoni i pravilnici).

Forum je namijenjen ICT koordinatorima. Pomoću foruma i uz pomoć mnogih priručnika poboljšaće održavanje računarske opreme, mreže i Interneta u školama.

Među linkovima mogu se naći linkovi iz sfere informacionih tehnologija, linkovi u vezi sa različitim predmetima, linkovi sličnih portala zemalja u okruženju kao i ostale zanimljivosti.

Na školskoj mreži je spisak svih obrazovnih institucija u Crnoj Gori sa njihovim kontaktima, adresama i lokacijama.

U kategoriji Bezbjednost djece na internetu, nalaze se uputstva, savjeti, TV emisije i ostali materijali koji se

Naslovna strana portala za nastavnike

#UČIDOMA

PONEDJELJAK, 23. mart 2020. godine

POČETAK NASTAVE JE U 8H

PREDMET	NASTAVNA JEDINICA
Crnogorski, srpski, bosanski i hrvatski jezik i književnost	Pobratimstvo psa i vuka
Matematika	Osnova simetrija i osnosimetrične figure
Biologija	Cvijet

Prikaz ekrana nakon što roditelj i/ili učenik odabere razred za koji želi da vidi raspored predavanja

U periodu obustave nastave u obrazovno-vaspitičnim ustanovama, na naslovnoj strani portala nalaziće se raspored emitovanja nastavnih materijala u kojem će se naći sve lekcije povezane sa Jutjub kanalom, usaglašen sa dinamikom emitovanja.

Tiču ove teme, a rezultati su rada sa djecom kroz razne aktuelne projekte u školama.

Na stranici Inkluzivno obrazovanje mogu se pronaći publikacije, primjeri dobre prakse, ideje za rješavanje dilema izazvane i itd. Slične informacije i materijali mogu se naći i za uzrast predškolskog na stranici Predškolsko obrazovanje.

Na stranicama Besplatni alati, pred-

stavljaju se mnogi programi koji mogu da se koriste za rad sa učenicima. Osim opisa za koju namijenu se programi mogu koristiti, dati su i linkovi za njihovo preuzimanje kao i uputstva za instalaciju. Cilj ove dvije kategorije je uticaj na povećanje primjene ICT-a u nastavi upotrebom raznih didaktičkih softvera. Imajući u vidu da je portal dostupan svima, mogu da ga koriste roditelji i učenici.

Ocenje | Izostanci | Vladanje | Vaspitne mjere | Eksterna testiranja | Saradnja sa roditeljima | Informacije | Kontakt | Odjavir se | peto 4

Odseljateljski izjave:

Zaključna ili klasifikacioni period

Nastavni predmet	Datum
Matematika	22 Dec
Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost	18 Dec
Engleski jezik	25 Dec
Fizičko vaspitanje	22 Dec
Likovna kultura	22 Dec
Muzička kultura	25 Dec
Poznavanje društva	17 Dec
Priroda	23 Dec
Informatika sa tehnikom	24 Dec

Tekuća prosječna ocjena: 4.78

Uspjeh po klasif. periodima

Copyright © Ministarstvo prosvjete Crne Gore 2020

U sarednjem sa

Portal nudi pregled svih ocjena po nastavnim predmetima

Ocjene i školski rezultati u eDnevniku

Ministarstvo prosvjete uz podršku Crnogorskog telekoma, na inicijativu NNVU "Učionica u pokretu", više od mjesec dana, kreiralo je novi portal Dnevnik (www.dnevnik.edu.me) koji roditeljima omogućava da prate ocjene, izostanke i vladanje svog djeteta. Portal, takođe, omogućava komunikaciju roditelja sa odjeljenskim starješinom i nudi informacije o zakazanim roditeljskim sastancima, kao i druga obavještenja.

Portal nudi pregled svih ocjena po nastavnim predmetima (usmeni odgovori, pismeni i kontrolni zadaci, konačna ocjena...) uz podatke o tome kada je ocjena evidentirana u Informacionom sistemu obrazovanja. Za svaki nastavni predmet postoji i hronološki pregled ocjena, kao i prosječna ocjena.

Za prijavljivanje na portal roditelji od odjeljenskog starješine dobijaju korisničko ime i lozinku čije unesenje im obezbeđuje pristup informacijama o djetetu, koje su evidentirane u Informacionom sistemu obrazovanja. Prilikom pristupa portalu roditelju su dostupne samo informacije koje se odnose na njegovo dijete.

Putem portala roditelj se može informisati o vladanju, izostancima i ocjenama sa eksternog testiranja. Dio portala pod nazivom Saradnja sa roditeljima namijenjen je za informisanje o terminima roditeljskih sastanaka, planiranim izletima, ekskurzijama i sličnim opštim obavještenjima. U ovom trenutku, dok traje obustava nastave, ovaj dio portala može poslužiti da roditelji dobiju opšta obavještenja sa nivoa škole, odnosno od odjeljenskog starješine.

Dio portala Kontakt planiran je za komunikaciju roditelja i odjeljenskog starješine tako da roditelj odjeljenskom starješini može postaviti pitanje na koji će odgovor dobiti putem e-maila.

Zbog obustave nastave uslijed mjera donešenih protiv širenja koronavirusa, od velikog je značaja komunikacija odjeljenskog starješine sa roditeljima, ali podjednako je veoma važno da pouzdane informacije roditelji dobijaju i sa nivoa sistema. Zahvaljujući kompaniji Mint Solutions Montenegro sve aplikacije su nadograđene informacijama koje roditelji mogu dobiti od Ministarstva prosvjete. Osim web aplikacije, novina od ove godine su mobilne aplikacije za android i iOS. Aplikacija za android je već dostupna korisnicima pod nazivom eDnevnik ME, dok će aplikacija za iOS biti dostupna za par dana.

Prijave za posao i studentski kredit samo putem Interneta

Jedan od najboljih primjera elektronske usluge na portalu eUprave predstavlja Program stručnog osposobljavanja koji se već nekoliko godina uspješno organizuje. Usluga je namijenjena stručnom osposobljavanju lica sa stečenim visokim obrazovanjem koja nemaju radno iskušto i nalaze se na evidenciji Zavoda za zapošljavanje (fizička lica), kao i za kompanije koje oglašavaju slobodna radna mjesta za visokoškolce (pravna lica).

Riječ je o kompleksnoj usluzi, koja ne samo da objedinjuje pravna i fizička lica, već i odgovarajuće državne institucije: Ministarstvo prosvjete, Zavod za zapošljavanje, Upravu za kadrove i Ministarstvo javne uprave kao tehničku logistiku.

Na portalu eUprave poslodavcima je omogućeno da elektronskim putem prijave svoje potrebe za radnim mjestima, dok se svršeni visokoškolci, na osnovu oglašenih potreba, prijavljuju na radna mjesta za koja su zainteresovani.

Ministarstvo javne uprave pruža tehničku podršku tom projektu u okviru kojeg je obezbijedena funkcionalnost sistema i odgovarajuće eUsluge 24/7.

Program stručnog osposobljavanja daje mogućnost pravnim licima da svoje zahtjeve za zapošljavanje visokoškolaca obave preko portala.

Servis je dostupan sa portala eUprava.

I zahtjev za dodjelu studentskih kredita studenti koji studiraju na ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori podnose se isključivo elektronski preko portala eUprave. I ovaj servis dostupan je sa portala eUprava.

Servisi portala eUprava predstavljaju veliko olakšanje studentima, ne samo kada je riječ o prijavljivanju za stipendije ili studentske kredite već i prilikom prijave za program stručnog osposobljavanja.

Pored benefita koje nam samo stručno osposobljavanje nudi, eUprava je napravila odlican korak u procesu samog prijavljivanja. S obzirom na to da je sistem onlajn, vrlo je praktičan i to ga čini veoma dostupnim svim građanima koji žele da se prijave za neke od željenih usluga. Smatram da je servis eUprave omogućio svima da na jedan lak i jednostavan način dođu do određenih informacija i samim tim do željenog cilja.

Posebno me raduje, siguran sam i svakog drugog studenta, što su zahvaljujući portalu eUprave smanjeni odlasci u institucije (čekanje u redovima za šalterima), nismo ograničeni vremenom jer je servis dostupan 24/7, čak i u danima praznika.

Zahvaljujući servisu koji nudi veliki izbor poslodavaca, lako sam odlučio da program stručnog osposobljavanja započнем u Gimnaziji "Slobodan Škerović" u Podgorici.

Raduje me jer nema čekanja u redovima

Aleksandar Marić - Foto: Privatna arhiva

Digitalizovane sve prijave na konkurse za naučne radnike

Putem portala eUprave istraživačima i naučnim radnicima u Crnoj Gori data je mogućnost da preko portala eUprave podnesu zahtjeve za sufinansiranje različitih istraživanja koje organizuje Ministarstvo nauke. Konkursi su objavljeni u kategoriji Obrazovanje, u dijelu Prijave.

Profesor sa Filozofskog fakulteta u Nikšiću, dr Adnan Prekić već nekoliko godina koristi servise eUprave prilikom prijava na različite konkurse Ministarstva nauke, prevashodno godišnji konkurs za naučno-istraživačku djelatnost.

"Kompletan proces prijave na sve sadržaje godišnjeg konkursa za naučno-istraživačku djelatnost je digitalizovan, što znači da nije potrebno dokumentaciju dostavljati fizički, već je sve dovoljno skenirati i poslati preko servisa eUprave. Nakon prijave za servis i dobijanjem korisničkog naloga, sve što treba da uradite je da popunite odgovarajući formular, u zavisnosti na koji dio konkursa se prijavljujete i da 'zakačite' skeniranu dokumentaciju koja se traži od vas.

Upload dokumenata je jednostavan i pregledan i na kraju dobijete identifikacioni broj koji potvrđuje vašu prijavu i preko koje dalje ostvarujete svoja prava. Ovo je veoma korisno jer ukoliko se prijavljujete za učešće na nekoj međunarodnoj konferenciji ili od Ministarstva tražite podršku za održavanje naučne konferencije ili publikovanje časopisa, možete da računate da nećete biti opterećeni birokratijom, papirologijom i čekanjem, što svakako predstavlja olakšanje i štedi vaše vrijeme".

„Kompletan proces prijave na sve sadržaje godišnjeg konkursa za naučno-istraživačku djelatnost je digitalizovan, što znači da nije potrebno dokumentaciju dostavljati fizički, već je sve dovoljno skenirati i poslati preko servisa eUprave, kazao je Prekić.

Adnan Prekić - Foto: Privatna arhiva

600

hiljada eura iznosi fond Ministarstva nauke za sufinansiranje naučno-istraživačke i inovativne djelatnosti u 2020. godini. U odnosu na prošlu godinu sredstva su povećana za deset odsto, a u odnosu na 2017. godinu su čak duplirana

Na portalu eUprave moguće je izvršiti prijavu za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima. Polaganje stručnog ispita preduslov je za zasnivanje radnog odnosa u javnoj upravi. Cilj stručnog ispita je utvrđivanje sposobljenosti za obavljanje posla u određenoj profesionalnoj sferi.

Elektronskom prijavom, pored tradicionalnog pružanja usluge, korisnicima je olakšan proces podnošenja zahtjeva putem elektronske prijave. Korisnici, registrovani mailom na portalu eUprave, pored popunjavanja elektronskog obrasca zahtjeva, prilaže i svu neophodnu dokumentaciju u cilju uspješnog podnošenja zahtjeva.

Usluge koje su dostupne su:

- Prijava za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima sa visokom stručnom spremom;

- Prijava za ponovno polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima sa visokom stručnom spremom;

- Prijava za polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima sa srednjom stručnom spremom;

- Prijava za ponovno polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima sa srednjom stručnom spremom.

Obavještenja o terminima polaganja stručnog ispita objavljaju se na portalu Ministarstva javne uprave www.mju.gov.me, u kategoriji Stručni ispit. Na istoj stranici, zainteresovani mogu naći i popis literature i propisa neophodnih za polaganje stručnog ispita.

Prijava stručnog ispita i literatura dostupni na klik

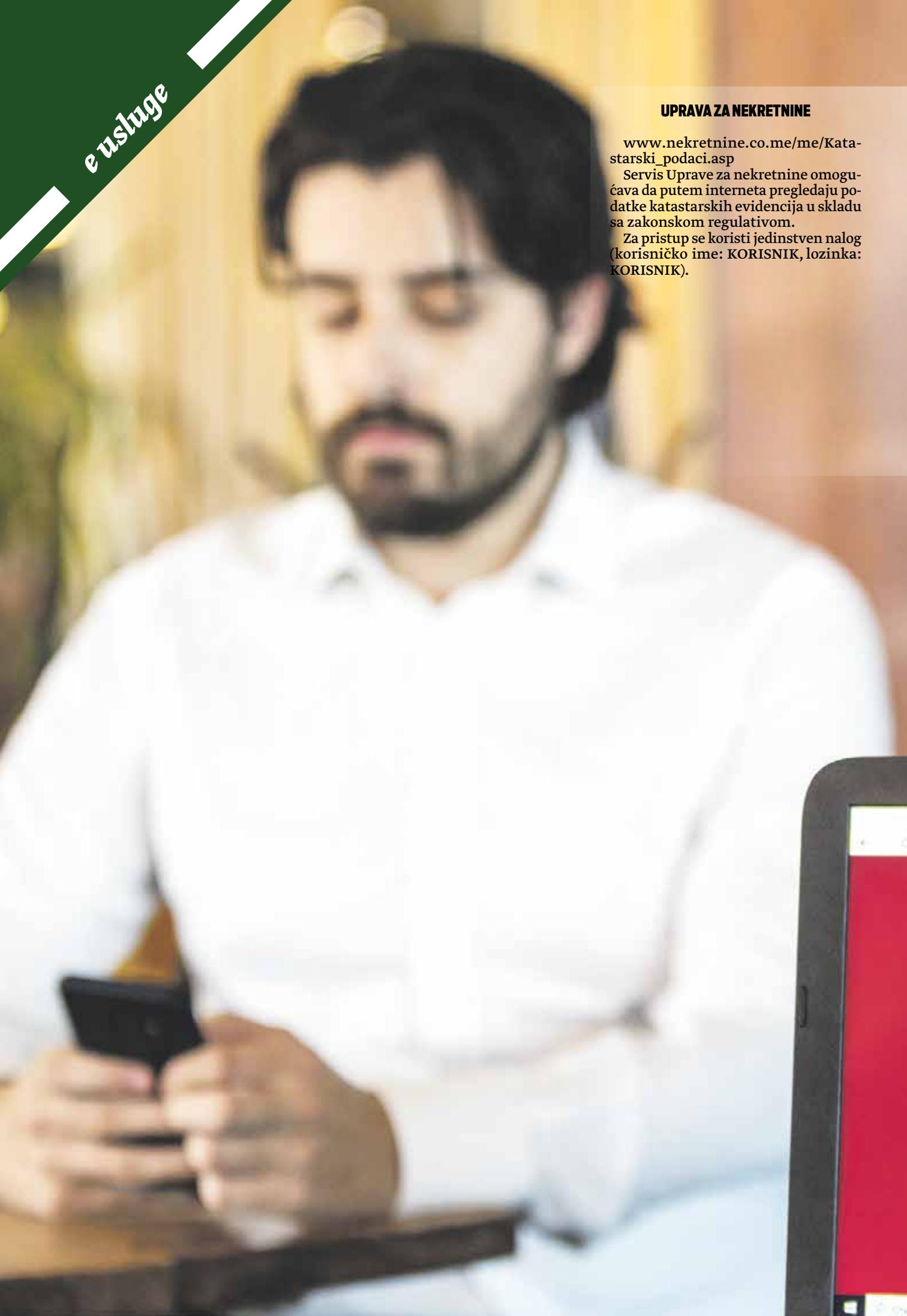
e usluge

UPRAVA ZA NEKRETNINE

www.nekretnine.co.me/me/Katastarski_podaci.asp

Servis Uprave za nekretnine omogućava da putem interneta pregledaju podatke katastarskih evidencija u skladu sa zakonskom regulativom.

Za pristup se koristi jedinstven nalog (korisničko ime: KORISNIK, lozinka: KORISNIK).

UPRAVA CARINA

<https://info.carina.co.me>

Portal Uprave carina pruža podatke informativnog karaktera za one koji kupuju putem interneta, uvoze različite vrste roba... Na stranici su date smjernice za putnike o punosu ljekova, oružja i municije, hrane, bilja, prevoza ljubimaca... Dostupan je i carinski kalkulator, pa korisnici mogu da izračunaju koliki je očekivani iznos PDV-a i carine za poručene pošiljke...

OTVORENI PODACI

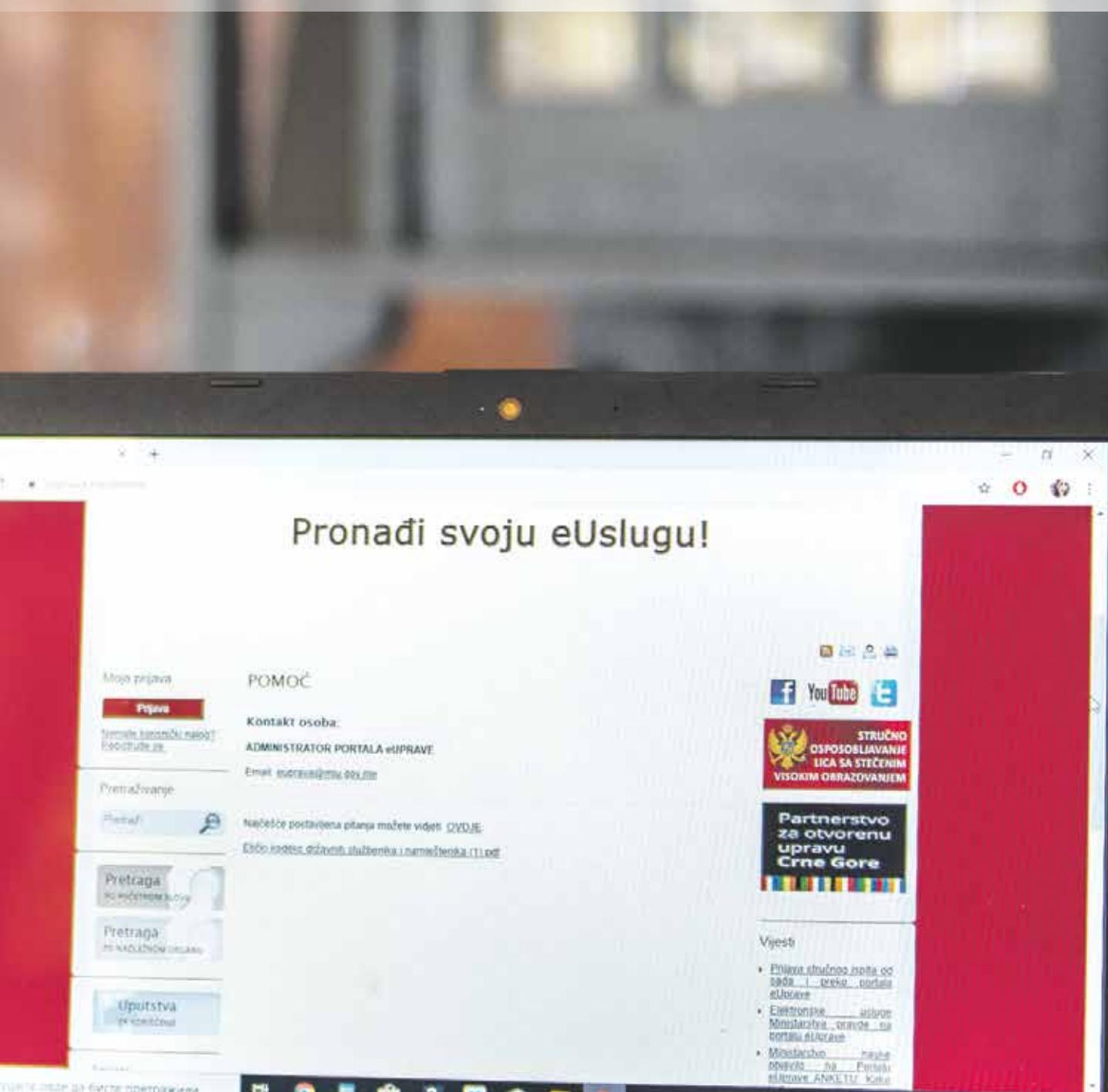
<http://data.gov.me/>

Ideja portala otvorenih podataka je da na jednom mjestu budu dostupni svi oni podaci koji su inače označeni kao javni, koje su institucije svakako u obavezi da ustupe zainteresovanima na uvid. Podatke može da koristi svaki i dalje ih objavljuje.

Putem portala, pored ostalog, može se jednostavno dobiti spisak inspekcija i glavnih inspektora, sa brojevima telefona i adresama elektronske pošte. Dostupna je evidencija svih notara, sudskih vještaka i sudskih tumača, organskih proizvođača...

JOŠ DOSTUPNIH EU SLUGA ZA GRAĐANE...

Korisnici portala eUprave imaju i mogućnost da anonimno prijave korupciju Upravi carina, Agenciji za sprečavanje korupcije, Upravi policije. Takođe, svi zainteresovani korisnici imaju mogućnost podnošenja elektronskog Zahtjeva za slobodan pristup informacijama. U okviru programa edukacije zaposlenih u organima državne uprave organizuje se veliki broj obuka. Lica koja su spremna da svoje znanje i stručnost podijele zaposlenima u državnoj administraciji i na taj način postanu predavači u okviru mnogobrojnih obuka koje organizuje Uprava za kadrove, imaju mogućnost da se, bez dolaska u prostorije Uprave za kadrove, prijave i predaju dokumentaciju elektronskim putem. Do sada je desetine predavača prijavilo svoje učešće na ovaj način.

I stariji se rado pridružu

Vesna Lakuš je penzionerka i članica udruženja "Naše doba", koje okuplja starije. Udruženje organizuje različite aktivnosti za članove, a od 2016. o pitanjima vezanim za starije objavljaju i na internet stranici www.nasedoba.me.

"Nastojimo da naše vršnjake podstaknemo da se više uključuju u sve procese koji se tiču njih samih pa i u digitalno društvo. Želimo da preko ovih stranica razmjenjujemo informacije i ideje, da se povezujemo i zajedničkim snagama djelujemo u korist naše generacije, mlađih generacija i ukupne zajednice", navode iz tog udruženja.

Vesna godinama koristi Internet, ali je i korisnica servisa eUprave, pa je već koristila i uslugu eZdravlje, elektronski katastar Uprave za nekretnine, ali i eParticipacije.

"Za servis eZdravlje prijavila sam se prije oko pola godine i nekoliko puta zakazala pregled kod izabranog doktora u ambulantii na Zabjelu u Jerevanskoj ulici. Postupak zakazivanja je vrlo jednostavan i to mi odgovara, ali je nesigurno. Jednom se dogodilo da sam zakazala pregled, a kad sam došla u zakazano vrijeme, doktorica je bila na nekoj obuci. Sestra za taj dan nije nikome zakazala pregled, a ja o tome preko eZdravlja nisam bila obaviještena. Moj zaključak - sigurnije je zakazati kod sestre", poručuje Vesna.

Nije bila sigurna i na koji način će u narednim danima, dok traju mjere protiv širenja virusa korona, od ljekara tražiti recept za redovnu terapiju.

"Nadam se da će biti dovoljno da nazovem sestrui da mi doktorica 'upiše recepte u kompjuter', a ja samo odem u apoteku da podignem ljekove", kaže ona.

Vesna neće morati da poziva izabranog ljekara da bi dobila recept za terapiju, jer je na portalu postoji usluga eNaručivanje, koja omogućava da joj lijek bude propisan putem interneta.

Članica "Našeg doba" već je probala i elektronski katastar Uprave za nekretnine.

"Već nekoliko godina koristim eKatastar. Važan mi je jer imam naslijedenu nekretninu u suvlasništvu sa više rođaka koji ne žive u Crnoj Gori i svi oni mogu pratiti podatke u katastru. Prilikom nekih poslova u kotorskom katastru došlo je do izmjene podataka - vraćeni su raniji podaci. Ne znam čija je greška. Bez uvida u eKatastar ne bih to znala i ne bih reagovala da se greška ispravi", kazala je Vesna.

Vesna Lakuš (desno) na jednom od ranijih druženja članova NVU Naše doba - Foto: Nasedoba.me

Željela bi da je podrška za korisnike ažurnija i pristupačnija. Ukazuje da se obraćala nadležnim, ali nije zadovoljena i komunikacijom.

"Poslala sam dopis na adresu koja je navedena za 'sve informacije, pitanja ili dodatna objašnjenja'. Odgovor je bio da su sva uputstva za korišćenje servisa dostupna na sajtu.

Dakle, nisam uopšte imala komunikaciju sa živim čovjekom, koji bi mi objasnio (laiku razumljivim jezikom)

kako da dobijem tražene podatke", priča ona.

Ministarstvo javne uprave u međuvremenu je obezbijedilo info liniju za sve elektronske servise: 020237218.

Vesna kaže da je probala i servis eParticipacija, istina jednom, ali je dala svoj predlog na jednu od tema u dijelu koji se odnosi na javne rasprave.

"Mislim da bi ovaj servis bio interesantan za starije ljudе, jer bi tako mogli učestvovati u rješavanju nekih

Uju digitalnom društvu

”

Na portalu eZdravlje koristim servis za zakazivanje pregleda kod izabranog ljekara, da pogledam nalaze, da vidim stanje ljekova koje stalno koristim. Među prvima sam počela da stalno koristim servis, pogotovo za zakazivanje kod izabrane doktorice. Smatram da pomaže, jer sama bez zvanja mogu obaviti tehničke stvari, bez ponovnog odlaska u dom zdravlja, kaže Vesna Ratković

pitanja i donošenju odluka. Ali oni, ako i jesu informatički pismeni, ne znaju da ova mogućnost postoji. Mislim da MJU treba da organizuje sistematsko osposobljavanje starijih građana za korišćenje informatičke tehnologije. Time bi pojednostavili i život i tim ljudima i poslovanje raznih službi. Masovno korišćenje pametnih telefona pokazuje da i stariji prihvataju modernu tehnologiju. Naravno, na svoj specifičan način”, poručila je Vesna.

TaxisPortal: Servis za elektronsko dostavljanje poreskih prijava

Servis Poreske uprave TaxisPortal omogućava elektronsko dostavljanje poreskih prijava. Portalu može da pristupi svako, ali je za podnošenje svih prijava neophodan digitalni sertifikat, koji izdaje Pošta Crne Gore.

Servis omogućava dostavljanje IOPP Dobrazaca, prijava poreza na dobit pravnih lica, finansijskih iskaza u PDV prijava. Dok traju mјere protiv širenja virusa korona, iz Poreske su omogućili da i poreski obveznici koji ne posjeduju digitalni certifikat, PDV prijavu mogu da dostave putem pošte.

U poresku praksi Crne Gore, elektronska prijava je uvedena 2011. godine. Do danas, Poreska uprava razvila je elektronska servise za najznačajnije poreske prijave i izvještaje, koje koristi blizu 30.000 poreskih obveznika.

Elektronsko podnošenje poreskih prijava pruža mogućnost efikasnijeg poslovanja sa Poreskom upravom. Efikasnije poslovanje podrazumijeva lakšu komunikaciju između Poreske uprave i poreskih obveznika, povećanje kvaliteta podataka i smanjenje

vremena utrošenog za postupak predaje poreskih prijava.

Elektronsko dostavljanje poreskih prijava vrši se isključivo putem portala Poreske uprave, koji je dostupan 24 sata dnevno, sedam dana u nedjelji.

Portalu Poreske uprave može pristupiti svako zainteresovano lice, ali za podnošenje poreskih prijava moraju biti ispunjeni određeni uslovi. Da bi elektronska podnijeli poresku prijava neophodno je posjedovanje naprednog digitalnog sertifikata koji izdaje sertifikaciono tijelo, Pošta Crne Gore. Drugi uslov je ovlašćenje. Potrebno je da u Centralnom registru obveznika i osiguranika (CROO) koji se vodi kod Poreske uprave, imalac sertifikata bude upisan kao ovlašćeno lice privrednog subjekta za kojeg vrši podnošenje prijava.

Tokom 2020. godine, Poreska uprava nastaviće rad na unapređenju postojećih servisa i razvoju novih eUsluga, sve u cilju unapređenja poslovnih procesa korišćenjem informacionih tehnologija.

Kako do digitalnog sertifikata i u kovid-19 danima

Digitalni sertifikat obavezan je za korišćenje servisa poput usluga Poreske uprave (prijava poreza...). Digitalni sertifikat izdaje javno sertifikaciono tijelo, u Crnoj Gori to je Pošta Crne Gore.

Za dobijanje novog sertifikata, korisnici se obraćaju zahtjevom na šalteru, a već izdati sertifikati obnavljaju se putem interneta. Dok traju mјere protiv širenja novog virusa korona, iz Pošte su omogućili da se svi zahtjevi upućuju elektronskom poštom.

“Zbog novonastale situacije u vezi sa koronavirusom, Pošta CG je omogućila svim korisnicima, bez obzira da li je riječ o novom ili obnovljenom digitalnom sertifikatu, da potpisu, odnosno pečatiraju dokumentaciju skeniraju i pošalju na mejl info@postacg-co.me”, kazali su iz Pošte.

Korisnik će putem mejla biti obaviješten kad može da preuzme sertifikat. Iz Pošte objašnjavaju da je lično preuzimanje neophodno.

“Neophodno je da korisnici, radi identifikacije, dodu lično na šalter Pošte, potpišu ugovor i dostave original dokumentacije koju su pretходno poslali mejlom”, objasnili su. Ako su u pitanju stariji ili korisnici koji zbog zdravstvenog stanja pripadaju rizičnoj grupi, Pošta će, kako su rekli, organizovati dostavu i kontakt sa korisnikom preko dostavne mreže.

ELEKTRONSKE PRIJAVE

NAZIV EUSLUGE	GODINA UVOĐENJA	DA LI POSTOJI OBAVEZA DOSTAVLJANJA ELEKTRONSKIM PUTEM
Izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu na dohodak i doprinosima za obavezno socijalno osiguranje - IOPPD obrazac	februar 2011.	Da, od juna 2019.
Prijava poreza na dobit pravnih lica – PD obrazac	mart 2014.	Da, od januara 2017.
Prijava poreza na dodatu vrijednost – PR-PDV2 obrazac	mart 2014.	Procenat elektronski predatih PDV prijava u 2019. godini je oko 80%. Očekuju se izmjene Zakona o PDV-u kojima će se propisati isključivo elektronska podnošenje PDV prijava
Finansijski iskazi	mart 2014.	Da, od 2015.
Revizorski izvještaji	novembar 2018.	Svi izvještaji za 2018. dostavljeni su elektronskim putem
Izvještaj o obračunatom i plaćenom porezu po odbitku na prihode koje ostvari rezidentno i nerezidentno pravno lice – IOPPO obrazac	februar 2019.	Ne postoji zakonska obaveza, međutim 99% poreskih obveznika IOPPO obrasce dostavlja na taj način
Godišnja prijava poreza na dohodak fizičkih lica – GPPFL obrazac	april 2019. samo za preduzetnike	Ne postoji zakonska obaveza
Zahtjev za povraćaj PDV kredita	januar 2019.	Ne postoji zakonska obaveza Obveznik zahtjev za povraćaj dostavlja i čekiranjem polja 26 u PDV prijavi

OSTALE ELEKTRONSKE USLUGE

NAZIV EUSLUGE	ZAHTEVA POSJEDOVANJE NAPREDNOG DIGITALNOG SERTIFIKATA
Pregled Registra poreskih obveznika	Ne
Pregled Registra PDV obveznika	Ne
Pregled podnijetih Finansijskih iskaza	Ne
Pregled podnijetih Revizorskih izvještaja	Ne
Pregled podataka u Centralnom registru obveznika i osiguranika – CROO	Da
Pregled izvještaja "Analitička kartica poreskog obveznika"	Da

Dragan Goranović - Foto: Privatna arhiva

Ne čekamo u redovima i p

Dragan i Igor Goranović, osnivači firme G-Consulting, od osnivanja sve poreske obaveze podnose putem portala Poreske uprave. Kažu da procedure nisu komplikovane i da, zahvaljujući elektronskim prijavama, sve ide brže jer - nema čekanja u redovima. Njihova firma, pored ostalog, nudi računovodstvene usluge, usluge zastupanja klijenata kod Poreske uprave i podnošenje poreskih prijava...

“Sve poreske prijave i finansijski iskazi podnose se na portal Poreske uprave upotrebom tokena, odnosno, digitalnog sertifikata, koji izdaje sertifikaciono tijelo, Pošta Crne Gore. Kad kažem sve poreske prijave, to podrazumijeva prijavljivanje poreskih obaveza kod kojih se država opredijelila za sistem samoprijavljanja”, kazao je Dragan.

”

Lak pregled onoga što radimo, manja je mogućnost greške u našem djelovanju, pojašnjene su procedure, korisnička podrška je dobra... Mogli bismo mnogo da pričamo o prednostima. Ovakav način funkcionisanja sigurno skraćuje vrijeme trajanja procedura. Takođe, daje nam mogućnost da pružamo usluge na teritoriji čitave Crne Gore, prenose iz G-Consultinga utiske o e-servisima Poreske uprave

Igor Goranović - Foto: Privatna arhiva

prijatnije je i nama i klijentu

Goranović dodaje da procedure nisu komplikovane i da imaju i podršku za poslenih u Poreskoj.

“U prvom momentu izgleda jako komplikovano i potrebno je malo vremena da uđete u sistem. Sve je u početku bilo novo i za korisnike digitalnog sertifikata, i za klijente. Tehnička podrška Poreske uprave je značajno pomogla da se prilagodimo novom sistemu funkcionisanja. Pružali su pomoći u telefonskim razgovorima, tehničku podršku za instalaciju preko programa za rad sa distance, kao i pomoći u otklanjanju greške. Nikada nismo u kontaktima sa tom službom stekli utisak da smo dosadni, koliko god puta da smo se javili. Nikada nismo ostali uskraćeni za bilo koje objašnjenje. Tako odgovorna služba nas je rasteretila i u pogledu stabilnosti baza, pa danas radimo sasvim

rasterećeno. Sistem funkcionisanja se stalno unapređuje, dopunjava novim servisima, a mi smo spremniji da prihvatomо uputstva za upotrebu”, kaže Goranovići.

Zadovoljni su i podrškom zaposlenih sektoru Pošte CG koji su zaduženi za izdavanje i obnavljanje digitalnih sertifikata.

Dragan i Igor kaže da, zahvaljujući elektronskim servisima Poreske uprave, sve poslove završavaju daleko lakše i brže.

“Ranije procedure bile su sporije i zahtjevниje. Sada ne čekamo u redovima i prijatnije je i nama i klijentu. Bitno je da u svakom trenutku klijenti mogu da imaju uvid u svoje poreske obaveze, a knjigovode kontrolu svojih poslovnih knjiga. Važan je i efekat racionalizacije same Poreske uprave jer se unos podataka bitno smanjio i usmjerio na

obveznike. Nema dupliranih unosa”, prenose iz G-Consultinga svoje iskušto u korišćenju elektronskih servisa Poreske uprave.

Kao najveće prednosti tih usluga navode brzinu, efikasnost...

“Lak pregled onoga što radimo, manja je mogućnost greške u našem djelovanju, pojašnjene su procedure, korisnička podrška je dobra... Mogli bismo mnogo da pričamo o prednostima. Ovakav način funkcionisanja sigurno skraćuje vrijeme trajanja procedura. Takođe, daje nam mogućnost da pružamo usluge na teritoriji čitave Crne Gore. S obzirom na to da kroz našu djelatnost usko sarađujemo sa administracijom na svim nivoima, možemo reći da službe koje nisu uvele ovakva rješenja predstavljaju značajnu barijeru za poslovanje u Crnoj Gori”, kazali su oni.

eUprava

Portal eUprava omogućava elektronske transakcije između uprave i pravnih lica, umanjuje birokratiju, pojednostavljuje postupke i na taj način pomaže privrednicima da budu konkurentniji. Program stručnog ospozobljavanja daje mogućnost pravnim licima da svoje zahtjeve za zapošljavanje visokoškolaca obave preko portala. Putem ove aplikacije poslodavci su oglasili potrebu za ukupno 11.613 mješta za stručno ospozobljavanje.

Takođe, Zahtjev za dostavljanje podataka iz kaznene evidencije namijenjene za pravna lica, pored onog za građane, na portalu eUprave predstavlja veoma traženu uslugu. Pravna lica, putem portala eUprave mogu podnijeti usluge Zahtjev za dostavljanje podataka iz prekršajne evidencije.

TURIZAM

Pravna lica mogu elektronskom putem podnijeti obrazac za upis, promjenu i dopunu podataka u centralnom turističkom registru.

OBRAZOVANJE

Usluge kao što su Zahtjev za izdavanje licence za rad auto škole, Zahtjev za izdavanje licence za rad privatne predškolske ustanove, Zahtjev za izdavanje saopštosti na programe i projekte nevladinih organizacija... mogu se podnijeti preko portala eUprava.

POLJOPRIVREDA

Samо neke od usluga koje pravna lica mogu realizovati preko portala eUprava u oblasti poljoprivrede su: Zahtjev za refundiranje troška kontrole kvaliteta vina, Zahtjev za upis u registar maslinara, kao i Zahtjev za upis u registar proizvođača maslinovog ulja.

POSLOVANJE

Pravna lica mogu podnijeti zahtjev za izdavanje potvrde o rezidentnosti u poreske svrhe, zahtjev za izdavanje uvjerenja o izmirenim svim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za obvezno socijalno osiguranje, usluge u nadležnosti Poreske uprave. Pored toga, pravnim licima je omogućeno i podnošenje obavještenja o uvođenju prekovremenog rada, prijave o početku radova, kao i prijem povreda na radu koje su u nad-

Foto: Shutterstock

za pravna lica

ležnosti Uprave za inspekcijske poslove.

Pravna lica, takođe, imaju mogućnost da preko portala eUprava dobiju informacije o velikom broju usluga informativnog karaktera, sa mogućnošću preuzimanja originalnog obrasca. Neke od takvih (informativnih usluga) su u nadležnosti Poreske uprave: Podnošenje prijave za registraciju brisanja poslovne jedinice, podnošenje prijave za registraciju promjene podataka u poslovnim jedinicama, registracija brisanja preduzetničke djelatnosti, registracija osnivanja poslovne jedinice, registracija promjene podataka kod oblika obavljanja preduzetničke djelatnosti.

Pravna lica su, takođe, u mogućnosti da elektronskim putem podnesu Zahtjev za izdavanje potvrde o rezidentnosti u poreske svrhe, kao i Zahtjev za izdavanje uvjerenja o izmirenim svim obavezama po osnovu poreza i doprinosa za obvezno socijalno osiguranje (za učešće u postupku javnih nabavki).

REGISTAR ELICENCI

U okviru posebnog modula eLicence u okviru portala eUprave, kreirane su elektronske usluge za biznis licenciranje u cilju transparentnog informisanja zainteresovanih lica o svim administrativnim procedurama za dobijanje i obnavljanje licenci za obavljanje djelatnosti, neophodnim formularima, uz mogućnost elektronskog podnošenja zahtjeva za dobijanje biznis licenci. Ministarstvo javne uprave u saradnji sa Ministarstvom finansija pokrenulo je kreiranje elektronskog registara biznis licenci na portalu eUprave, a sve u cilju poboljšanja sveukupnog poslovnog ambijenta u Crnoj Gori. Pored osnovnih informacija o licencama, zainteresovano lice ili pravno lice može da preuzme obrazac zahtjeva i/ili elektronski podnese zahtjev preko portala eUprave. Kao i za ostale elektronske usluge na portalu postoji mogućnost dostavljanja traženog dokumenta, ukoliko to korisnik zatraži.

Korisnici u okviru tog modula mogu elektronski podnijeti zahtjev za izdavanje licence za obavljanje revizije, licence za obavljanje poslova zastupanja pred carinskim organima, dozvolu za pristup tajnim podacima, te zahtjev za izdavanje licence za rad lica za podršku djetetu u postupcima u vezi sa porodičnim odnosima...

Gradjani, uključi

Portal eUprave podržava i koncept eDemokratije, pa je na njemu razvijen i sistem eParticipacija, putem kojeg građani mogu aktivno da učestvuju u kreiranju zakona i ostalih strateških dokumenta, te mogu iznositi mišljenja i stavove u javnim raspravama.

Pored navedenog, korisnicima portala eUprave omogućeno je da izraze zadovoljstvo pruženim uslugama - mogu da ocijene uslugu, daju komentar i sugestiju, a sve u cilju poboljšanja eUsluga na portalu eUprave.

Sistem eParticipacije sadrži četiri modula: javne rasprave, konsultacije, poziv za učešće u radnim grupama i javna obaveštenja.

JAVNE RASPRAVE

Stanica javnih rasprava sadrži listu javnih rasprava uz mogućnost filtriranja prema statusu, instituciji, nazivu, datumu objave i datumu isteka javne rasprave.

Za svaku od javnih rasprava naveden je datum objave, ali i datum kad ističe, što je korisno da biste znali da li i koliko vremena imate na raspolaganju ukoliko želite da se uključite. Status rasprave označava da li je aktivna ili je zatvorena. Sa ove stranice možete preuzeti i listu dokumenata koji se odnose na javnu raspravu. Nakon što pregledate sadržaj, ovdje možete da dopišete i svoje komentare. Servis omogućava i pregled ali i ocjenjivanje komentara drugih korisnika.

KONSULTACIJE

Usluga omogućava davanje inicijativa, predloga, sugestija i komentara u početnoj fazi pripreme zakona, odnosno strategije. Stanice i funkcionalnosti za konsultacije su iste kao i za javne rasprave.

POZIV NA UČEŠĆE U RADNIM GRUPAMA

Učešće nevladinih organizacija u radnim grupama koje obrazuju organi državne uprave u procesu izrade akata je koncept koji počiva na principu partnerstva i saradnje, odnosno, podrazumijeva zajednički rad na kreiranju javnih politika u cilju ostvarivanja zajedničkih interesa.

Stranice i funkcionalnosti za poziv na učešće u radnim grupama su slične stranicama za javne rasprave, osim u

Iskoristite prednosti eDemokratije - Foto: Ministarstvo javne uprave

te se u kreiranje zakona

ePeticije: Tvoje pravo da iniciraš promjene

“Glas građana - ePeticije” je servis eUprave na kojem svaki punoljetni državljanin Crne Gore ili stranac sa stalnim nastanjnjem može da podnese ili da glasa za elektronsku peticiju koja se odnosi na neku od oblasti rada Vlade.

Svaku peticiju koja u roku od 60 dana dobije podršku najmanje 3.000 građana, nadležno ministarstvo pretočiće u formalnu inicijativu i podnijeti Vladi na razmatranje. Prije podnošenja nove, provjerite da li takva peticija već postoji. U peticiji navedite jasan i argumentovan zahtjev. Nije dovoljno da samo napišete listu želja, već dokažite da je vaš zahtjev osnovan. Pri pisanju peticije, posavjetujte se i sa stručnjacima iz oblasti na koju se vaš zahtjev odnosi.

dijelu koji se odnosi na komentare - za poziv na učešće u radnim grupama, nije predviđeno unošenje komentara korisnika.

JAVNA OBAVJEŠTENJA

Dostavljanjem javnog obavještenja organa javne uprave smatra se svaki javni konkurs, oglas i slično, koje je organ javne uprave u obavezi da objavi na portalu eUprave.

Usluga omogućava korisniku da pregleda i pretraži javna obavještenja. Nakon prijave na sistem - digitalnim sertifikatom ili nalogom koji je registrovan na portalu eUprava, moguće je i upravljanje prijavama, dodavanje novih i uklanjanje postojećih.

Korisnik može da se prijavi da prati sve javne rasprave, a moguće je i definisati pojedinačnu raspravu, ili pratiti rasprave određenih institucija...

#CORONAINFOCG

OSTANI DOMA!

#OstaniDoma
#StayAtHome

www.ijzcg.me

Ovo izdanje pripremljeno je u okviru projekta „Efikasna interna i eksterna komunikacija Strategije reforme javne uprave“, koji finansira Evropska unija. Korisnik projekta je Ministarstvo javne uprave Crne Gore, a projekt sprovodi konzorcijum koji predvodi KPMG. Za sadržinu izdanja odgovorno je Ministarstvo javne uprave i ono ne izražava zvanične stvore Evropske unije.